TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2014. gada 15. maijā *

Lauksaimniecība — ELFLA — Regula (EK) Nr. 1698/2005 — 20., 26. un 28. pants — Lauku saimniecību modernizācija vai lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana — Piešķiršanas nosacījumi — Dalībvalstu kompetence — Atbalsts dzirnavu esošo jaudu modernizācijai — Dzirnavas, kas aizstātas ar vienām dzirnavām, nepalielinot jaudu — Izslēgšana — Vienlīdzīgas attieksmes princips

Lieta C-135/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko saskaņā ar LESD 267. pantu *Kúria* (Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 31. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2013. gada 18. martā, tiesvedībā

Szatmári Malom Kft

pret

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve.

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Safjans [*M. Safjan*], tiesneses A. Prehala [*A. Prechal*] (referente) un K. Jirimēe [*K. Jürimaë*],

ģenerāladvokāts P. Kruss Viljalons [*P. Cruz Villalón*],

sekretārs I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 6. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Szatmári Malom Kft* vārdā – *F. Simonné* dr. *Zsúnyi*, *ügyvéd*,

— *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve* vārdā – *A. Ivanovits*, *ügyvéd*,

— Ungārijas valdības vārdā – *M. Z. Fehér* un *K. Szíjjártó*, pārstāvji,

— Grieķijas valdības vārdā – *I. Chalkias* un *X. Basakou*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *A. Sipos*, *J. Aquilina* un *V. Bottka*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2005. gada 20. septembra Regulas (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (OV L 277, 1. lpp.) 20. panta b) punktu, 26. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 28. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

2 Šis lūgums ticis iesniegts tiesvedībā starp *Szatmári Malom Kft* (turpmāk tekstā – "*Szatmári Malom*") un *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve* (Lauksaimniecības un lauku attīstības birojs) par pēdējā minētā lēmumu atteikt piešķirt atbalstu no ELFLA.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Regulas Nr. 1698/2005 preambulas 9., 11., 13., 20., 21., 23. un 61. apsvērumā ir paredzēts:

"(9) Pamatojoties uz stratēģiskajām pamatnostādnēm, katrai dalībvalstij būtu jāsagatavo lauku attīstības valsts stratēģijas plāns, kas veidotu atsauces materiālu lauku attīstības programmu sagatavošanai. [..]

[..]

(11) Lai nodrošinātu ilgtspējīgu lauku apvidu attīstību, jāpievērš uzmanība ierobežotam skaitam pamatmērķu Kopienas līmenī attiecībā uz lauksaimniecības un mežsaimniecības konkurētspēju, zemes apsaimniekošanu un vidi, dzīves kvalitāti un aktivitāšu dažādošanu šajos apvidos, ņemot vērā situāciju dažādību, sākot no nomaļiem lauku apvidiem, kas cieš no iedzīvotāju skaita samazināšanās un kurās ir saimnieciskās aktivitātes noriets, līdz pat piepilsētu lauku apvidiem, kuri aizvien vairāk ir pilsētu paplašināšanās apdraudēti.

[..]

(13) Lai uzlabotu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozaru konkurētspēju, ir svarīgi izveidot skaidras attīstības stratēģijas, kuru mērķis ir cilvēka potenciāla, fiziskā kapitāla un lauksaimniecības ražošanas kvalitātes uzlabošana un pielāgošana.

[..]

(20) Attiecībā uz fizisko kapitālu būtu jādara pieejams pasākumu kopums lauku saimniecību modernizācijai, mežu ekonomiskās vērtības uzlabošanai, lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšanai, jaunu nozares produktu, procesu un tehnoloģijas izstrādes veicināšanai lauksaimniecības un pārtikas nozarē un mežsaimniecības nozarē, lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras uzlabošanai un attīstībai, dabas katastrofu izpostītā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošanai un piemērotu preventīvu pasākumu ieviešanai.

(21) Atbalsta Kopienas lauksaimniecības investīcijām mērķis ir modernizēt lauku saimniecības, lai uzlabotu to ekonomiskās darbības rādītājus, labāk izmantojot ražošanas faktorus, tostarp jaunu tehnoloģiju un inovāciju ieviešanu nolūkā uzlabot kvalitāti, veicināt bioloģisku produktu ražošanu un veicināt dažādošanu gan saimniecībās, gan ārpus tām, ietverot nepārtikas nozares un enerģijas kultūras, kā arī uzlabojot vides, darba drošības, higiēnas un dzīvnieku labturības līmeni lauku saimniecībās [..]

[..]

(23) Būtu jāveicina uzlabojumi lauksaimniecības un mežsaimniecības pirmapstrādes produktu pārstrādē un tirdzniecībā, atbalstot investīcijas, kuru mērķis ir pārstrādes un tirdzniecības nozaru efektivitātes uzlabošana, veicinot lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pārstrādi atjaunojamai enerģijai, ieviešot jaunas tehnoloģijas un inovācijas, atrodot jaunas tirdzniecības iespējas lauksaimniecības un mežsaimniecības produktiem, liekot uzsvaru uz kvalitāti, uzlabojot vides aizsardzību, darba drošību, higiēnu un dzīvnieku labturību, attiecīgi pievēršoties mikro, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kas ir mazāki par konkrētu lielumu, lai radītu pievienoto vērtību vietējiem produktiem [..]

[..]

(61) Saskaņā ar subsidiaritātes principu un ņemot vērā izņēmumus, vajadzētu būt valsts noteikumiem par attaisnojamiem izdevumiem."

4 Regulas Nr. 1698/2005 2. panta c)–e) punktā ir iekļautas šādas definīcijas:

"[..]

c) "ass": saskaņota pasākumu grupa ar konkrētiem mērķiem, kas izriet tieši no to īstenošanas un veicina vienu vai vairāku 4. pantā minēto mērķu sasniegšanu;

d) "pasākums": darbību kopums, kas veicina ass īstenošanu [..];

e) "darbība": projekts, līgums vai vienošanās, vai cits pasākums, kas izvēlēts saskaņā ar attiecīgai lauku attīstības programmai noteiktajiem kritērijiem un ko īsteno viens vai vairāki saņēmēji, tādējādi palīdzot sasniegt 4. pantā minētos mērķus."

5 Minētās regulas 11. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"1. Katra dalībvalsts iesniedz valsts stratēģijas plānu, norādot ELFLA un attiecīgās dalībvalsts darbības prioritātes un ņemot vērā Kopienas lauku attīstības stratēģiskās pamatnostādnes, to konkrētos mērķus, ELFLA ieguldījumu un pārējos finansiālos resursus.

2. [..] To īsteno ar lauku attīstības programmām."

6 Šīs pašas regulas 15. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts, ka:

"ELFLA darbojas dalībvalstīs ar lauku attīstības programmu palīdzību. Minētās programmas īsteno lauku attīstības stratēģiju ar to pasākumu kopumu, kas sagrupēti saskaņā ar IV sadaļā noteiktajām asīm, kuru sasniegšanai tiks meklēts ELFLA atbalsts. [..]"

7 Regulas Nr. 1698/2005 16. panta c) punktā ir paredzēts:

"Katra lauku attīstības programma ietver:

[..]

c) informāciju par asīm un katrai asij paredzētos pasākumus un to aprakstu [..]."

8 Minētās regulas 18. pantā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis izveido lauku attīstības programmas [..]

[..]

3. Komisija novērtē paredzētās programmas, pamatojoties uz to atbilstību Kopienas stratēģiskajām pamatnostādnēm, valsts stratēģijas plānu un šo regulu.

Ja Komisija uzskata, ka lauku attīstības programma neatbilst Kopienas stratēģiskajām pamatnostādnēm, valsts stratēģijas plānam vai šai regulai, tā prasa, lai dalībvalsts attiecīgi pārskatītu paredzēto programmu.

4. Katru lauku attīstības programmu apstiprina saskaņā ar 90. panta 2. punktā minēto procedūru."

9 Atbilstoši 1. asī "Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas uzlabošana" paredzētajam režīmam minētās regulas 20. pantā ir noteikts šādi:

"Atbalsts saistībā ar lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspēju attiecas uz:

[..]

b) pasākumiem, kuru mērķis ir restrukturizēt un attīstīt fizisko kapitālu un veicināt inovāciju:

i) modernizējot lauku saimniecības,

[..]

iii) radot pievienoto vērtību lauksaimniecības un mežsaimniecības produktiem,

[..]."

10 Regulas Nr. 1698/2005 26. panta "Lauku saimniecību modernizācija" 1. punktā ir noteikts, ka:

"Šīs regulas 20. panta b) punkta i) apakšpunktā paredzēto atbalstu piešķir materiālām un nemateriālām investīcijām, kas:

a) uzlabo lauku saimniecības vispārējo darbību [..]

[..]."

11 Minētās regulas 28. panta "Lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotā vērtība" 1. punktā ir paredzēts šādi:

"Šīs regulas 20. panta b) punkta iii) apakšpunktā paredzēto atbalstu piešķir materiālām un/vai nemateriālām investīcijām, kas:

a) uzlabo uzņēmuma vispārējo darbību;

b) attiecas uz:

— Līguma I pielikumā minēto produktu, izņemot zivsaimniecības produktu, kā arī mežsaimniecības produktu pārstrādi un/vai tirdzniecību [..]

[..]."

12 Šīs pašas regulas 71. panta 3. punkta pirmajā daļā ir noteikts, ka:

"Noteikumus par izdevumu atbilstību nosaka attiecīgas valsts līmenī, ievērojot īpašus nosacījumus, kas šajā regulā izklāstīti konkrētiem lauku attīstības pasākumiem."

Ungārijas tiesības

13 Zemkopības un lauku attīstības ministra (ZLM) 2008. gada 17. aprīļa Dekrēta Nr. 47/2008 par nosacījumiem, ar kādiem piešķirams atbalsts pievienotās vērtības radīšanai lauksaimniecības produktiem no ELFLA [*Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 47/2008. (IV. 17.) FVM rendelet*] (turpmāk tekstā – "Dekrēts Nr. 47"), 1. pantā ir noteikts, ka:

"Atbalsta mērķis, uzlabojot lauksaimniecības produktu pārstrādāšanu un tirdzniecību vai ieviešot jaunus izstrādājumus, metodes un tehnoloģijas, ir palielināt lauku saimniecību un pārtikas nozares uzņēmumu vispārējo produktivitāti un konkurētspēju, uzlabot pārtikas drošības un higiēnas nosacījumus un samazināt slodzi videi."

14 Dekrēta Nr. 47 6. panta 3. punktā ir noteikts:

"Attiecībā uz produktiem, kuru [Kombinētās nomenklatūras (KN)] kods sākas ar 0203, 0401 vai no 1101 līdz 1104 vai ir ietverts diapazonā no 02063000 līdz 02068010 vai no 02071110 līdz 02071499, saistībā ar dzirnavu saimniecībām, piensaimniecībām un kautuvēm atbalsts var tikt piešķirts vienīgi darbībām, kas vērstas uz esošās kapacitātes modernizāciju."

15 Saskaņā ar minētā dekrēta 12. pantu:

"Šajā dekrētā ir paredzētas normas, kas nepieciešamas Regulas [Nr. 1698/2005] 26. un 28. panta īstenošanai."

Pamatprāva un prejudiciālie jautājumi

16 2009. gada 30. novembrī *Szatmári Malom* iesniedza pieteikumu par atbalstu pievienotās vērtības radīšanai lauksaimniecības produktiem. Atbilstoši minētajam pieteikumam *Szatmári Malom* plānoja uzcelt jaunas dzirnavas Vesprēmas Kādārtā [*Veszprém Kádárta*] (Ungārija), šim nolūkam apvienojot trīs jau esošu dzirnavu, ar kuru slēgšanu tā tobrīd nodarbojās, jaudu.

17 *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve* minēto pieteikumu atteicās apstiprināt, norādot, ka saskaņā ar Dekrēta Nr. 47 6. panta 3. punktu atbalstu var piešķirt vienīgi jau esošu dzirnavu modernizācijai, bet ne jaunu dzirnavu izveidošanai jaunā vietā.

18 *Szatmári Malom* šo lēmumu pārsūdzēja *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság* (*Jász-Nagykun-Szolnok* apgabaltiesa). Atzinusi, ka attiecīgā valsts tiesiskā regulējuma mērķis ir izvairīties no dzirnavu uzņēmumu skaita pieauguma, *Szatmári Malom* savas prasības atbalstam tomēr norādīja, ka trīs slēgto dzirnavu atbrīvotās jaudas izmantošana tai ļauj veikt jau iepriekš notikušas ražošanas darbības modernākos apstākļos, līdz ar to uzlabojot uzņēmuma vispārējo darbību.

19 Minētā prasība ar *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság* 2011. gada 14. novembra spriedumu tika noraidīta. Šī tiesa uzskatīja, ka Dekrēta Nr. 47 1. pants un 6. panta 3. punkts nevar tikt interpretēti tādējādi, ka otrā minētā norma pieļauj arī atbalsta piešķiršanu attīstības darbībām, kas īstenotas, izmantojot pēc dzirnavu slēgšanas atbrīvotās ražošanas jaudas. Šai ziņā tā cita starpā norādīja, ka Dekrēta Nr. 47 12. pantā ir uzsvērts, ka tajā ir paredzētas normas, kas nepieciešamas Regulas Nr. 1698/2005 26. un 28. panta īstenošanai, un ka tās 20. panta b) punkta i) apakšpunktā, uz kuru ir atsauce minētajā 26. pantā, paredzēta modernizācijas pasākumu īstenošana, bet ne jaunu ražošanas vienību izveide.

20 Apelācijas sūdzībās, ko *Szatmári Malom* par minēto spriedumu iesniedza *Kúria*, tā cita starpā norāda, ka tas ir balstīts uz kļūdainu Regulas Nr. 1698/2005 interpretāciju. Tā īpaši norāda, ka *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság* ir kļūdaini atsaukusies uz šīs regulas 20. panta b) punkta i) apakšpunktu, jo strīdīgais atbalsta pieteikums bija iesniegts, nevis lai veiktu minētajā normā paredzētu lauku saimniecības modernizāciju, bet gan lai radītu lauksaimniecība produktu pievienoto vērtību, un šāda situācija ir regulēta vienīgi minētās regulas 28. pantā, kurā ir paredzēta atbalsta piešķiršana uzņēmuma vispārējās darbības uzlabošanai.

21 *Szatmári Malom* uzskata, ka aplūkojamais projekts principā atbilst pēdējā minētajā normā izvirzītajiem nosacījumiem un ka tādēļ, vienīgi interpretējot Dekrētu Nr. 47 tādējādi, ka pieprasītais atbalsts ir piešķirams, atbilstoši Savienības tiesību pārākuma principam būtu iespējams nodrošināt minētā dekrēta atbilstību Regulas Nr. 1698/2005 normām.

22 *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve* savukārt norāda, ka tās lēmums ir pamatots vienīgi ar Dekrētu Nr. 47, kas nozīmējot, ka *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság* nebija jāinterpretē Regulas Nr. 1698/2005 normas. Minētais birojs norāda, ka minētā dekrēta 6. panta 3. punkts katrā ziņā atbilst minētajai regulai.

23 Šādā kontekstā *Kúria* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Regulas Nr. 1698/2005] 26. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētajā lauku saimniecības vispārējās darbības uzlabošanas jēdzienā var tikt ietverts fakts, ka uzņēmējs plāno izveidot jaunu ražošanas vienību, likvidējot agrākās ražošanas vienības, tomēr nepalielinot esošo ražošanas kapacitāti?

2) Vai kasācijas sūdzības iesniedzēja paredzētās investīcijas var tikt uzskatītas par investīcijām, kuru mērķis ir uzņēmuma vispārējās darbības uzlabošana [Regulas Nr. 1698/2005] 20. panta b) punkta iii) apakšpunkta un 28. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē?

3) Vai ar [Regulas Nr. 1698/2005] 28. panta 1. punkta a) apakšpunktu ir saderīga tiesību norma, kas ietverta [Dekrēta Nr. 47] 6. panta 3. punktā un saskaņā ar kuru attiecībā uz dzirnavu saimniecībām atbalsts tiek piešķirts vienīgi par darbībām, kas vērstas uz esošās kapacitātes modernizāciju? Vai minētā regula ļauj pieņemt valsts tiesisko regulējumu, ar kuru ekonomisko apsvērumu dēļ tiek izslēgta iespēja piešķirt atbalstu noteiktiem attīstības pasākumiem?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

24 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 1698/2005 26. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka lauku saimniecības darbības rezultātu vispārējās uzlabošanas jēdziens ietver arī tādu darbību, kuras ietvaros dzirnavu uzņēmums slēdz vairākas vecās dzirnavas, lai tās aizstātu ar vienām jaunām dzirnavām, nepalielinot esošo jaudu.

25 Vispirms ir jāuzsver, ka tas – kā izriet arī no minētās normas teksta –, tāpat kā Regulas Nr. 1698/2005 20. panta b) punkta i) apakšpunkts, kura piemērošanas joma tajā ir precizēta, attiecas uz "lauku saimniecībām".

26 Savos apsvērumos Komisija šai ziņā ir norādījusi, ka dzirnavas nav uzskatāmas par lauku saimniecībām minēto normu nozīmē un tādējādi šīs normas nav piemērojamas attiecībā uz tādu darbību, kāda ir aplūkojama pamatlietā.

27 Vispirms ir jāatgādina, ka no Regulas Nr. 1698/2005 preambulas 61. apsvēruma un 71. panta 3. punkta izriet, ka, lai gan noteikumus par izdevumu atbilstību parasti nosaka attiecīgās valsts līmenī, tas tā ir tikai tad, ja tiek ievēroti īpaši nosacījumi, kas šajā regulā paredzēti attiecībā uz konkrētiem lauku attīstības pasākumiem (spriedums *Ketelä*, C-592/11, EU:C:2012:673, 38. punkts).

28 Regulas Nr. 1698/2005 20. panta b) punkta i) apakšpunktā paredzētais atbalsts lauku saimniecību modernizācijai ir saistīts ar šādu pasākumu, un piešķiršanas nosacījums, ka tas ir piešķirams "lauku saimniecībai", ir īpašs šī pasākuma nosacījums.

29 Turklāt jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas prasības, gan no vienlīdzības principa prasības izriet, ka Savienības tiesību norma, kurā tās satura un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Eiropas Savienībā ir interpretējama autonomi un vienveidīgi (skat. it īpaši spriedumu *Ketelä*, EU:C:2012:673, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Lauku saimniecības jēdziens Regulā Nr. 1698/2005 nekādi nav definēts.

31 Šādos apstākļos tādu jēdzienu nozīme un tvērums, kuriem Savienības tiesībās nav sniegta nekāda definīcija, ir jānoskaidro saskaņā ar to ierasto nozīmi ikdienas valodā, ņemot vērā kontekstu, kādā tie tiek lietoti, un ar tiesisko regulējumu, kurā tie ietilpst, sasniedzamos mērķus (spriedums *Ketelä*, EU:C:2012:673, 51. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Attiecībā uz Regulas Nr. 1698/2005 26. pantā izmantotajiem terminiem ir jāatgādina, ka Tiesa jau ir atzinusi, ka tāds izteiciens kā "lauku saimniecība" var būt atšķirīgs atkarībā no īpašajiem mērķiem, kas ir izvirzīti attiecīgajās Savienības tiesību normās (skat. spriedumu *Azienda Avicola Sant'Anna*, 85/77, EU:C:1978:38, 9. punkts).

33 Attiecībā uz kontekstu, kurā ietilpst minētā norma, no regulas Nr. 1698/2005 preambulas 13. un 20. apsvēruma, kā arī tās 20. panta b) punkta i) un iii) apakšpunkta izriet, ka, konkretizējot dažādus fiziskā potenciāla optimizēšanas pasākumu veidus, Savienības likumdevējs cita starpā ir nošķīris lauku saimniecību modernizēšanas pasākumus un pasākumus, kuru mērķis ir lauksaimniecības izstrādājumu pievienotās vērtības radīšana.

34 Turklāt šie divi darbību veidi ir aplūkoti divās dažādās normās, proti, Regulas Nr. 1698/2005 26. un 28. pantā, kuru priekšmets ir noteikt konkrētas īpašības, kurām jāatbilst katrai no attiecīgajām darbībām.

35 Šai ziņā Regulas Nr. 1698/2005 26. pantā ir norādīts, ka atbalstu lauku saimniecību modernizācijai piešķir par materiālām un/vai nemateriālām investīcijām, kuras tostarp uzlabo "lauku saimniecības vispārējo darbību", savukārt minētās regulas 28. pantā ir precizēts, ka atbalstu lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšanai piešķir par materiālām un/vai nemateriālām investīcijām, kuras uzlabo "uzņēmuma vispārējo darbību" un it īpaši attiecas uz "Līguma I pielikumā minēto [lauksaimniecības] produktu pārstrādi un/vai tirdzniecību".

36 Turklāt ir jāuzsver, ka Regulas Nr. 1698/2005 preambulas 21. apsvērumā šīs regulas 20. panta b) punkta i) apakšpunktā un 26. pantā minētais atbalsts lauku saimniecībām ir kvalificēts kā "atbalsts [..] lauksaimniecības investīcijām" un šai ziņā cita starpā veikta atsauce uz "ražošanas faktoru" uzlabošanu un nepieciešamību veicināt "bioloģisku produktu ražošanu", kā arī "dažādošanu gan saimniecībās, gan ārpus tām, ietverot nepārtikas nozares un enerģijas kultūras".

37 Minētās regulas preambulas 23. apsvērumā, kurš attiecas uz lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšanu, savukārt ir precizēts, ka minētā atbalsta mērķis ir atbalstīt "pirmapstrādes produktu" "pārstrādi" un tirdzniecību, atbalstot investīcijas, kuru mērķis it īpaši ir "pārstrādes" un tirdzniecības nozaru efektivitātes paaugstināšana.

38 No šī Savienības likumdevēja nošķīruma un Regulas Nr. 1698/2005 preambulas 21. un 23. apsvērumā, kā arī tās 26. un 28. pantā ietvertajiem precizējumiem kopumā izriet, ka šīs regulas normatīvajā kontekstā par "lauku saimniecību" tās 20. panta b) punkta i) apakšpunkta un 26. panta izpratnē ir uzskatāma saimniecība, kura ražo lauksaimniecības pirmapstrādes produktus (šai ziņā par abiem šajā lietā aplūkojamajiem atbalsta veidiem skat. arī spriedumu *Cattaneo Adorno*/Komisija, 107/80, EU:C:1981:127, 19. un 21. punkts).

39 Šādos apstākļos jāatzīst, ka tāds uzņēmums kā *Szatmári Malom*, kurš neražo lauksaimniecības pirmapstrādes produktus, bet darbina dzirnavas, kurās tas šos produktus pārstrādā, nav "lauku saimniecība" Regulas Nr. 1698/2005 26. panta izpratnē.

40 Savukārt šādam uzņēmumam ir piemērojams minētās regulas 20. panta b) punkta iii) apakšpunkts un 28. panta 1. punkts, un tādējādi tam ir tiesības uz atbalstu atbilstoši šīm normām.

41 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1698/2005 26. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka lauku saimniecības darbības rezultātu vispārējās uzlabošanas jēdziens neietver tādu darbību, kuras ietvaros dzirnavu uzņēmums slēdz vairākas vecās dzirnavas, lai tās aizstātu ar vienām jaunām dzirnavām, nepalielinot esošo jaudu.

Par otro jautājumu

42 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1698/2005 20. panta b) punkta iii) apakšpunkts un 28. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka vairāku veco dzirnavu slēgšana, tās aizstājot ar vienām jaunām, nepalielinot esošo jaudu, ir uzskatāma par uzņēmuma darbības vispārēju uzlabošanu otrās minētās normas izpratnē.

43 Šai ziņā šī sprieduma 40. punktā jau tika atzīmēts, ka uzņēmums, kurš darbina vienas vai vairākas dzirnavas un tādējādi darbojas lauksaimniecības pirmapstrādes produktu pārstrādes nozarē, ietilpst šo normu piemērošanas jomā un tam ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar šīm normām. Tāpat arī nav šaubu, ka tāda darbība kā pamatlietā aplūkojamā, ietver materiālas investīcijas, kas atbilst nosacījumam par saistību ar Līguma I pielikumā uzskaitīto produktu pārstrādi, kā tas prasīts Regulas Nr. 1698/2005 28. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

44 Skatot jautājumu par to, vai šādas darbības rezultātā var tikt "uzlabota [attiecīgā] uzņēmuma vispārējā darbība" minētās regulas 28. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, ir jānorāda, ka nekas minētā 28. panta 1. punkta tekstā neliecina, ka tajā paredzētais atbalsts būtu izslēgts gadījumos, kad šādu darbības uzlabojumu attiecīgais uzņēmums ir panācis, vienu vai vairākas esošās pārstrādes iekārtas aizstājot ar vienu jaunu iekārtu.

45 Kā cita starpā pareizi norādījusi Komisija, šāda šaura Regulas Nr. 1698/2005 28. panta 1. punkta interpretācija nebūtu pamatota, arī ņemot vērā minētās normas mērķus.

46 No Regulas Nr. 1698/2005 20. panta b) punkta iii) apakšpunkta un 28. panta 1. punkta, lasot tos kontekstā ar tās preambulas 13., 20. un 23. apsvērumu, izriet, ka ar šajās normās paredzētajiem atbalsta pasākumiem cita starpā paredzēts veicināt lauksaimniecības pirmapstrādes produktu pārstrādi, atbalstot investīcijas, kuru mērķis ir veicināt pārstrādes nozares efektivitāti, lai radītu pievienoto vērtību lauksaimniecības produktiem, un šādi stimulēt regulas mērķa – uzlabot lauksaimniecības nozares konkurētspēju – sasniegšanu.

47 Ir acīmredzams, ka pārstrādes uzņēmuma, kurš darbina vienas vai vairākas dzirnavas, darbības uzlabošana, kas panākta, esošās iekārtas aizstājot ar vienu jaunu, var veicināt minēto mērķu sasniegšanu.

48 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1698/2005 20. panta b) punkta iii) apakšpunkts un 28. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka vairāku veco dzirnavu slēgšana, tās aizstājot ar vienām jaunām, nepalielinot esošo jaudu, ir uzskatāma par uzņēmuma darbības vispārēju uzlabošanu otrās minētās normas izpratnē.

Par trešo jautājumu

49 Vispirms jāatgādina, ka Dekrēta Nr. 47 6. panta 3. punktā ir paredzēts, ka atbalsts lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšanai saistībā ar dzirnavu saimniecībām var tikt piešķirts vienīgi darbībām, kas vērstas uz esošās kapacitātes modernizāciju.

50 Attiecībā uz šī ierobežojuma jēgu, kā iesniedzējtiesa savā jautājumā vispārēji ir atsaukusies uz ekonomiskiem apsvērumiem atsevišķu attīstības pasākumu izslēgšanai, no iesniedzējtiesas nolēmumā ietvertās un šī sprieduma 18. punktā atspoguļotās norādes izriet, ka minētais ierobežojums ir izskaidrojams ar vēlmi nestimulēt esošo dzirnavu skaita pieaugumu.

51 Tiesas sēdē Ungārijas valdība šai ziņā savukārt apstiprināja, ka minētā ierobežojuma mērķis patiešām ir izvairīties no tā, ka ar atbalstu piešķiršanu dzirnavu saimniecību nozarē tiktu radītas papildu pārstrādes jaudas.

52 Gan Ungārijas valdība, gan Komisija turklāt ir uzsvērušas, ka no Ungārijas lauku attīstības plāna, kas izstrādāts atbilstoši Regulas Nr. 1698/2005 18. pantam, izriet, ka minētajā dalībvalstī dzirnavu nozarei ir raksturīga ievērojama esošo jaudu nepilnīga izmantošana.

53 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, trešais jautājums ir jāizprot kā tāds, ar kuru būtībā tiek vaicāts, vai Regulas Nr. 1698/2005 28. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā, atbilstoši kuram atbalsts lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšanai uzņēmumiem, kuri darbojas dzirnavu nozarē, var tikt piešķirts tikai tādām darbībām, kuru mērķis ir minēto dzirnavu esošo jaudu modernizācija, bet ne jaunu jaudu radīšana.

54 Šai ziņā vispirms ir arī jāatgādina, ka, lai gan, ņemot vērā regulu normu raksturu un to funkciju Savienības tiesību avotu sistēmā, regulas normas vispārīgi ir nepastarpināti piemērojamas valstu tiesību sistēmās, neprasot valsts iestādēm īstenot piemērošanas pasākumus, dažu regulas normu īstenošanai dalībvalstīm tomēr ir jānosaka piemērošanas pasākumi (cita starpā skat. spriedumu *Ketelä*, EU:C:2012:673, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

55 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka dalībvalstis var veikt pasākumus regulas piemērošanai, ja tie netraucē tās tiešajai piemērojamībai, neapslēpj tās Kopienas raksturu un ja ar tiem noteikts, kā tiek izmantota ar minēto regulu piešķirtā rīcības brīvība, tomēr ievērojot tās normu ietvarus (skat. spriedumu *Ketelä*, EU:C:2012:673, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

56 Konkrētāk, runājot par Regulu Nr. 1698/2005, šī sprieduma 27. punktā jau tika atgādināts, ka no minētās regulas preambulas 61. apsvēruma un 71. panta 3. punkta izriet, ka, ievērojot īpašos nosacījumus, kas šajā regulā paredzēti attiecībā uz konkrētiem lauku attīstības pasākumiem, noteikumi par izdevumu atmaksāšanu parasti tiek noteikti attiecīgās valsts līmenī.

57 Šajā lietā Regulas Nr. 1698/2005 28. panta 1. punkta a) apakšpunktā ietvertā prasība par to, ka iecerētajai darbībai ir jāuzlabo attiecīgā uzņēmuma darbība kopumā, protams, ir šāds īpašs nosacījums un līdz ar to nosacījums šajā normā paredzētā atbalsta piešķiršanai.

58 Turpretim no minētās prasības nekādi neizriet, ka jebkādām investīcijām, kas pārstrādes uzņēmumam – kāds ir uzņēmums, kurš darbina vienas vai vairākas dzirnavas, – ļauj uzlabot savu darbību, ir obligāti piešķirams atbalsts atbilstoši šai normai.

59 Faktiski ir jāatgādina, ka – attiecībā uz saskaņā ar Regulu Nr. 1698/2005 ieviešamajiem finansējumiem un kā izriet no tās 16. un 18. panta – dalībvalstīm ir lūgts izstrādāt pašām savas lauku attīstības programmas, tajās cita starpā ietverot informāciju par katrai asij atbilstošajiem pasākumiem, kā arī to aprakstu, un šīs programmas pēc tam ir jāiesniedz minētajā 18. pantā norādītajai izvērtēšanai un apstiprināšanai.

60 Šai ziņā, kā arī atbilstoši šī sprieduma 55. un 56. punktā atgādinātajam dalībvalstis saistībā ar ELFLA finansēto atbalstu piešķiršanu var paredzēt piešķiršanas nosacījumus papildus no Regulas Nr. 1698/2005 izrietošajiem, ciktāl tās šādi precizē tām ar šo regulu piešķirto novērtējuma brīvību, tai pat laikā ievērojot tās normu robežas.

61 Šai ziņā, kā arī atbilstoši šī sprieduma 49.–51. punktam Ungārijas iestādes, pieņemot Dekrēta Nr. 47 6. panta 3. punktu, ir paredzējušas, ka Regulas Nr. 1698/2005 28. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētais atbalsts lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšanai attiecībā uz dzirnavām var tikt piešķirts vienīgi darbībām to esošo jaudu modernizēšanai, lai tādējādi būtībā izvairītos no tā, ka ar šādu atbalstu tiktu veicināta jaunu jaudu radīšana šajā darbības nozarē.

62 No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem neizriet, ka, attiecīgajam atbalstam paredzēdamas šādu piešķiršanas nosacījumu, Ungārijas iestādes būtu pārsniegušas tām piešķirto plašo novērtējuma brīvību, lai, kā turklāt uzsvērts tās preambulas 11. apsvērumā, ņemtu vērā attiecīgo reģionu situācijas daudzšķautņainību, nedz arī, ka tās būtu pārkāpušas šīs regulas normas.

63 Šai ziņā no iepriekš 52. punktā minētajiem Ungārijas valdības un Komisijas sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka šajā gadījumā minētais ierobežojums ir izskaidrojams ar dzirnavu esošo jaudu nepilnīgo izmantošanu attiecīgajā dalībvalstī.

64 Katrā ziņā, kā uzsver iesniedzējtiesa, pamatlietā aplūkojamajai darbībai ir raksturīgi, ka jauno dzirnavu iekārtas uzstādīšana notiek, aizstājot esošas, pa to laiku jau slēgtas dzirnavas, un ar minēto darbību netiek radītas jaunas jaudas.

65 Šai ziņā un attiecībā uz saskaņā ar Regulu Nr. 1698/2005 piešķiramo atbalstu ir svarīgi atgādināt, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 51. panta 1. punktā paredzēto tās noteikumi attiecas uz dalībvalstīm tikai tad, ja tās īsteno Savienības tiesību aktus. Šādas īstenošanas gadījumā dalībvalstīm tāpat ir arī jānodrošina, ka tiek ievēroti šo tiesību vispārējie principi, it īpaši vienlīdzīgas attieksmes, princips, kas nostiprināts tās 20. pantā (rīkojums *Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit*, C-24/13, EU:C:2014:40, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

66 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai vispārējais vienlīdzīgas attieksmes princips noteic, ka līdzīgas situācijas nevar tikt aplūkotas atšķirīgi un dažādas situācijas savukārt nevar tikt aplūkotas vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi pamatota (skat. citu starpā spriedumus *Arcelor Atlantique* un *Lorraine* u.c., C-127/07, EU:C:2008:728, 23. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī *Soukupová*, C-401/11, EU:C:2013:223, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

67 Šai ziņā jānorāda, ka atšķirīgas situācijas raksturojošie elementi un to salīdzināmais raksturs cita starpā ir jānosaka un jānovērtē, ņemot vērā tiesību akta, ar ko tiek ieviesta šī atšķirība, mērķi (citu starpā skat. spriedumu *IBV & Cie*, C-195/12, EU:C:2013:598, 52. un 53. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

68 Attiecībā uz mērķi, kāds pamatlietā ir aplūkojamajam atbalsta piešķiršanas nosacījumam, iepriekš tika norādīts, ka tās sūtība ir nodrošināt, lai attiecīgais atbalsta režīms veicinātu dzirnavu nozares uzņēmumu darbības uzlabošanos, izvairoties no jaunu jaudu radīšanas nozarē, kurai raksturīga jau esošo jaudu nepilnīga izmantošana.

69 Ņemot vērā, ka galīgais vērtējums šai ziņā ir jāveic iesniedzējtiesai, šķiet, ka saistībā ar šādu mērķi situācija, kad tiek slēgtas vienas vai vairākas jau esošas dzirnavas, lai tās aizstātu ar vienām jaunām, nepalielinot esošo jaudu, varētu tikt pielīdzināta situācijai, kad šādas jau esošas dzirnavas tiek modernizētas, un tādējādi, izslēdzot pirmo minēto situāciju no iespējas saņemt atbalstu, tiktu pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips.

70 Šai ziņā ir jāatgādina, ka pastāvīgajā judikatūrā ir noteikts, ka, piemērojot valsts tiesības, valsts tiesām tās ir jāinterpretē cik vien iespējams atbilstoši Savienības tiesībām. Šis pienākums interpretēt valsts tiesības atbilstoši [Savienības tiesībām] atbilst LESD sistēmai, jo tas ļauj valsts tiesām, īstenojot savu kompetenci, nodrošināt Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, iztiesājot tajās iesniegtās lietas (citu starpā skat. spriedumu *Rusedespred*, C-138/12, EU:C:2013:233, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

71 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1698/2005 28. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka tam principā nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, atbilstoši kuram atbalsts lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšanai uzņēmumiem, kuri darbojas dzirnavu nozarē, var tikt piešķirt tikai tādām darbībām, kuru mērķis ir minēto dzirnavu esošo jaudu modernizācija, bet ne jaunu jaudu radīšana. Katrā ziņā, tā kā pastāv tāda situācija kā pamatlietā, kad vienas vai vairākas jau esošas dzirnavas tiek slēgtas un aizstātas ar vienām jaunām, nepalielinot ražošanas jaudu, valsts tiesai ir jāpārliecinās, ka minētais tiesiskais regulējums tiek piemērots, ievērojot vienlīdzīgas attieksmes principu.

Par tiesāšanās izdevumiem

72 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

1) Padomes 2005. gada 20. septembra Regulas (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) 26. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka lauku saimniecības darbības rezultātu vispārējās uzlabošanas jēdziens neietver tādu darbību, kuras ietvaros dzirnavu uzņēmums slēdz vairākas vecās dzirnavas, lai tās aizstātu ar vienām jaunām dzirnavām, nepalielinot esošo jaudu;

2) Regulas Nr. 1698/2005 20. panta b) punkta iii) apakšpunkts un 28. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka vairāku veco dzirnavu slēgšana, tās aizstājot ar vienām jaunām, nepalielinot esošo jaudu, ir uzskatāma par uzņēmuma darbības vispārēju uzlabošanu otrās minētās normas izpratnē;

3) Regulas Nr. 1698/2005 28. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka tam principā nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, atbilstoši kuram atbalsts lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšanai uzņēmumiem, kuri darbojas dzirnavu nozarē, var tikt piešķirts tikai tādām darbībām, kuru mērķis ir minēto dzirnavu esošo jaudu modernizācija, bet ne jaunu jaudu radīšana. Katrā ziņā, tā kā pastāv tāda situācija kā pamatlietā, kad vienas vai vairākas jau esošas dzirnavas tiek slēgtas un aizstātas ar vienām jaunām, nepalielinot ražošanas jaudu, valsts tiesai ir jāpārliecinās, ka minētais tiesiskais regulējums tiek piemērots, ievērojot vienlīdzīgas attieksmes principu.

[Paraksti]